

א וַיְהִי דְבַר ה' אֵלַי לֵאמֹר. ב מֵה־לְכֶם, אַתֶּם מְשָׁלִים אֶת־הַמֶּשֶׁל הַזֶּה, עַל־אֲדַמַּת יִשְׂרָאֵל, לֵאמֹר: אָבוֹת יֹאכְלוּ בֹסֶר, וְשֵׁנֵי הַבָּנִים תִּקְהֶינָה.

1 The word of the LORD came to me **2** What do you mean by quoting this proverb upon the soil of Israel, "Parents eat sour grapes and their children's teeth are blunted?"

ג חִי־אֲנִי, נֶאֱמַר ה' אֱלֹקִים: אִם־יִהְיֶה לְכֶם עוֹד, מְשַׁל הַמֶּשֶׁל הַזֶּה--בְּיִשְׂרָאֵל. ד הֵן כָּל־הַנְּפֹשׁוֹת לִי הֵנָּה, כִּנְפֹשׁ הָאָב וְכִנְפֹשׁ הַבֵּן לִי־הֵנָּה: הַנְּפֹשׁ הַחַטָּאת, הִיא תָמוּת.

3 As I live—declares the Lord GOD—this proverb shall no longer be current among you in Israel

4 Consider, all lives are Mine; the life of the parent and the life of the child are both Mine. The person who sins, only he shall die.

ה וְאִישׁ, כִּי־יִהְיֶה צַדִּיק; וְעָשָׂה מִשְׁפָּט, וְצַדִּיקָהּ. ו אֶל־הַהָרִים, לֹא אָכַל, וְעֵינָיו לֹא נָשָׂא, אֶל־גְּלוּלֵי בַיִת יִשְׂרָאֵל; וְאֶת־אִשֶׁת רֵעֵהוּ לֹא טָמָא, וְאֶל־אִשָּׁה נְדָה לֹא יִקְרַב. ז וְאִישׁ, לֹא יוֹנֶה--חַבְלָתוֹ חֹב יִשִּׁיב, גְּזֵלָה לֹא יִגְזֹל; לֶחֶמוֹ לְרַעֵב יִתֵּן, וְעֵירָם יְכַסֶּה בְּגָד. ח בְּנִשְׁאָה לֹא־יִתֵּן, וְתַרְבִּית לֹא יִקַּח--מִמְעוֹל, יִשִּׁיב יָדוֹ; מִשְׁפָּט אָמַת יַעֲשֶׂה, בֵּין אִישׁ לְאִישׁ. ט בְּחֻקֹּתַי יִהְלַךְ וּמִשְׁפָּטֵי שְׁמֵר, לַעֲשׂוֹת אָמַת: צַדִּיק הוּא חַיָּה יִחְיֶה, נֶאֱמַר ה' אֱלֹקִים.

5 Thus, if a man is righteous and does what is just and right **6** If he has not eaten on the mountains or raised his eyes to the fetishes of the House of Israel; if he has not defiled another man's wife or approached a menstruous woman **7** if he has not wronged anyone; if he has returned the debtor's pledge to him and has taken nothing by robbery; if he has given bread to the hungry and clothed the naked **8** if he has not lent at advance interest or exacted accrued interest; if he has abstained from wrongdoing and executed true justice between man and man **9** if he has followed My laws and kept My rules and acted honestly—he is righteous. Such a man shall live—declares the Lord GOD.

י וְהוֹלִיד בֶּן־פְּרִיץ, שֹׁפֵךְ דָּם; וְעָשָׂה אָח, מֵאֶחָד מֵאֵלֶּה. יא וְהוּא, אֶת־כָּל־אֵלֶּה לֹא עָשָׂה--כִּי גַם אֶל־הַהָרִים אָכַל, וְאֶת־אִשֶׁת רֵעֵהוּ טָמָא. יב עֵנִי וְאֶבְיוֹן, הוֹנֶה--גְּזֻלוֹת גְּזָל, חָבַל לֹא יִשִּׁיב; וְאֶל־הַגְּלוּלִים נָשָׂא עֵינָיו, תוֹעֵבָה עָשָׂה. יג בְּנִשְׁאָה נִתַּן וְתַרְבִּית לִקַּח, וְחִי: לֹא יִחְיֶה, אֶת כָּל־הַתוֹעֵבוֹת הָאֵלֶּה עָשָׂה--מוֹת יוֹמָת, דָּמְיוֹ בּוֹ יִהְיֶה.

10 Suppose, now, that he has begotten a son who is a ruffian, a shedder of blood, who does any of these things **11** whereas he himself did none of these things. That is, [the son] has eaten on the mountains, has defiled another man's wife **12** has wronged the poor and the needy, has taken by robbery, has not returned a pledge, has raised his eyes to the fetishes, has committed abomination **13** has lent at advance interest, or exacted accrued interest—shall he live? He shall not live! If he has committed any of these abominations, he shall die; he has forfeited his life.

יד וְהֵנָּה, הוֹלִיד בֶּן, וַיֵּרָא, אֶת־כָּל־חַטָּאת אָבִיו אֲשֶׁר עָשָׂה; וַיֵּרָאָה, וְלֹא יַעֲשֶׂה כֵּהֵן. טו עַל־הַהָרִים, לֹא אָכַל, וְעֵינָיו לֹא נָשָׂא, אֶל־גְּלוּלֵי בַיִת יִשְׂרָאֵל; אֶת־אִשֶׁת רֵעֵהוּ, לֹא טָמָא. טז וְאִישׁ, לֹא הוֹנֶה--חָבַל לֹא חָבַל, וְגֵזֵלָה לֹא גֵזֵל; לֶחֶמוֹ לְרַעֵב נִתֵּן, וְעֵירוֹם כָּסָה בְּגָד. יז מַעֲנֵי הַשִּׁיב יָדוֹ, נִשְׂאָה וְתַרְבִּית לֹא לִקַּח--מִשְׁפָּטֵי עָשָׂה, בְּחֻקֹּתַי הֵלַךְ: הוּא, לֹא יָמוּת בְּעוֹן אָבִיו--חַיָּה יִחְיֶה. יח אָבִיו כִּי־עָשָׂה עֲשָׂק, גְּזָל גְּזָל אָח, וְאֲשֶׁר לֹא־טוֹב עָשָׂה, בְּתוֹךְ עַמּוּי; וְהֵנָּה־מֵת, בְּעוֹנוֹ. יט וְאִמְרַתֶּם, מִדַּע לֹא־נָשָׂא הַבֵּן בְּעוֹן הָאָב; וְהַבֵּן מִשְׁפָּט וְצַדִּיקָה עָשָׂה, אֶת כָּל־חֻקֹּתַי שְׁמֵר וַיַּעֲשֶׂה אִתָּם--חַיָּה יִחְיֶה. כ הַנְּפֹשׁ הַחַטָּאת, הִיא תָמוּת:

14 Now suppose that he, in turn, has begotten a son who has seen all the sins that his father committed, but has taken heed and has not imitated them **15** He has not eaten on the mountains or raised his eyes to the fetishes of the House of Israel; he has not defiled another man's wife **16** he has not wronged anyone; he has not seized a pledge or taken anything by robbery; he has given his bread to the hungry and clothed the naked **17** he has refrained from oppressing the poor; he has not exacted advance or accrued interest; he has obeyed My rules and followed My laws—he shall not die for the iniquity of his father, but shall live.

18 To be sure, his father, because he practiced fraud, robbed his brother, and acted wickedly among his kin, did die for his iniquity **19** and now you ask, "Why has not the son shared the burden of his father's guilt?" But the son has done what is right and just, and has carefully kept all My laws: he shall live!

The person who sins, he alone shall die.

כ בֵּן לֹא־יִשָּׂא בְּעוֹן הָאָב, וְאָב לֹא יִשָּׂא בְּעוֹן הַבֵּן--צַדִּיקַת הַצַּדִּיק עָלָיו תִּהְיֶה, וְרִשְׁעַת רִשָּׁע (הַרְשָׁע) עָלָיו תִּהְיֶה.

20 A child shall not share the burden of a parent's guilt, nor shall a parent share the burden of a child's guilt; the righteousness of the righteous shall be accounted to him alone, and the wickedness of the wicked shall be accounted to him alone.

כא והרשע, כי ישוב מכל-חטאתו אשר עשה, ושמר את-כל-חקותי, ועשה משפט וצדקה--חיה יחיה, לא ימות. כב כל-פושעיו אשר עשה, לא יזכרו לו: בצדקתו אשר-עשה, יחיה. כג החפץ אחרץ מות רשע, נאם ה' אלוקים: הלוא בשובו מדרךיו, וחיה. {ס}

21 Moreover, if the wicked one repents of all the sins that he committed and keeps all My laws and does what is just and right, he shall live; he shall not die 22 None of the transgressions he committed shall be remembered against him; because of the righteousness he has practiced, he shall live

כד ובשוב צדיק מצדקתו, ועשה עול, ככל התועבות אשר-עשה הרשע יעשה, וחי--כל-צדקתו אשר-עשה לא תזכרנה, במעלו אשר-מעל ובחטאתו אשר-חטא במ ימות. כה ואמרתם, לא יתכן דרך אדני: שמעו-נא, בית ישראל, הדרכי לא יתכן, הלא דרכיכם לא יתכנו. כו בשוב-צדיק מצדקתו ועשה עול, ומת עליהם: בעולו אשר-עשה, ימות. {ס} כז ובשוב רשע, מרשעתו אשר עשה, ויעש משפט, וצדקה--הוא, את-נפשו יחיה. כח ויראה וישוב (וישב), מכל-פושעיו אשר עשה--חיו יחיה, לא ימות. כט ואמרו בית ישראל, לא יתכן דרך אדני: הדרכי לא יתכנו, בית ישראל--הלא דרכיכם, לא יתכן.

23 Is it my desire that a wicked person shall die?—says the Lord GOD. It is rather that he shall turn back from his ways and live 24 So, too, if a righteous person turns away from his righteousness and does wrong, practicing the very abominations that the wicked person practiced, shall he live? None of the righteous deeds that he did shall be remembered; because of the treachery he has practiced and the sins he has committed—because of these, he shall die 25 Yet you say, “The way of the Lord is unfair.” Listen, O House of Israel: Is My way unfair? It is your ways that are unfair 26 When a righteous person turns away from his righteousness and does wrong, he shall die for it; he shall die for the wrong he has done 27 And if a wicked person turns back from the wickedness that he practiced and does what is just and right, such a person shall save his life 28 Because he took heed and turned back from all the transgressions that he committed, he shall live; he shall not die 29 Yet the House of Israel say, “The way of the Lord is unfair.” Are My ways unfair, O House of Israel? It is your ways that are unfair!

2. שמות פרק כ פסוק ה

ה לא-תשתחוה להם, ולא תעבדם: כי אנכי ה' אלקיך, אל קנא--פקד עון אבת על-בנים על-שלישים ועל-רבעים, לשנאי.

You shall neither prostrate yourself before them nor worship them, for I, the Lord, your God, am a zealous God, Who visits the iniquity of the fathers upon the sons, upon the third and the fourth generation of those who hate Me,

3. יחזקאל פרק יב

יב ויהי דבר ה' אלי לאמר. יג בן-אדם, ארץ כי תחטא-לי למעל-מעל, ונטיתי ידי עליה, ושברתי לה מטה-לחם; והשלחתי-בה רעב, והקרתי ממנה אדם ובהמה. יד והיו שלשת האנשים האלה, בתוכה--נח, דנאל (דניאל) ואיוב: המה בצדקתם ינצלו נפשם, נאם ה' אלוקים. טו לו-חיה רעה אעביר בארץ, ושקלתה; והיתה שממה מבלי עובר, מפני החיה. טז שלשת האנשים האלה, בתוכה--חי-אני נאם ה' אלוקים, אם-בנים ואם-בנות יצילו: המה לבדם ינצלו, והארץ תהיה שממה.

4. תלמוד בבלי מכות כד, ע"א

אמר ר' יוסי בר חנינא: ארבע גזירות גזר משה רבינו על ישראל, באו ארבעה נביאים וביטלו... משה אמר: "פוקד עון אבות על בנים" (שמות לד ז) - בא יחזקאל וביטלה: "הנפש החוטאת היא תמות" (יחזקאל יח כ).

5. יחזקאל פרק ג

טו ואבוא אל-הגולה תל אביב הישבים אל-נהר-כבר ואשר [ואשב] המה יושבים שם ואשב שם שבעת ימים משמים בתוכם: טז ויהי מקצה שבעת ימים (פ) ויהי דבר-יהוה אלי לאמר: יז בן-אדם צפה נתתיה לבית ישראל ושמעת מפל דבר והזהרת אותם ממני: יח באמרי לרשע מות תמות ולא הזהרתו ולא דברת להזהיר רשע מדרך הרשעה לחייתו הוא רשע בעונו ימות ודמו מידג אבקש: יט ואתה כיה הזהרת רשע ולא-שב מרשעו ומדרך הרשעה הוא בעונו ימות ואתה את-נפשך הצלת: (ס) כ ובשוב צדיק מצדקו ועשה עול ונתתי מכשול לפניו הוא ימות כי לא הזהרתו בחטאתו ימות ולא תזכרו צדקתו אשר עשה ודמו מידג אבקש: כא ואתה כיה הזהרתו צדיק לבלתי חטא צדיק והוא לא-חטא חיו יחיה כי נזהר ואתה את-נפשך הצלת: (ס)